

תרגול – סדר דין פלילי: נוכחות נאשם

1. יוסי הועמד לדין פלילי בבית המשפט המחוזי. לאחר שכפר יוסי באישום נגדו החלה שמיעת הראיות. המשפט מצוי כעת בשלב שמיעת עדי ההגנה, ולדיון שאליו זומנו הצדדים כדין לא התייצב התובע. הסנגור מבקש מבית המשפט להורות על זיכוי של יוסי.
מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי להורות על זיכוי של יוסי.
- ב. בית המשפט אינו רשאי להורות על זיכוי של יוסי.
- ג. בית המשפט רשאי לבטל את האישום, אך לא לזכות את יוסי.
- ד. בית המשפט רשאי לזכות את יוסי רק אם לא הוכחה אשמתו בראיות התביעה.

2. נגד אורן הוגש כתב אישום אחד בגין שתי עבירות גניבה (שהעונש בגינה הינו 3 שנות מאסר), האחת בתל אביב, והשנייה בהרצליה. אורן הוזמן להקראת כתב האישום, אולם בחר שלא להתייצב. אורן שלח לבית המשפט הודיה בכתב בעובדות כתב האישום, לגבי עבירת הגניבה בתל אביב.
האם רשאי בית המשפט לדון את אורן, בהיעדרו?

- א. בית המשפט אינו רשאי לדון את אורן בהיעדרו.
- ב. בית המשפט רשאי לדון את אורן בהיעדרו, ובלבד שאורן לא טען בהודיה לעובדות נוספות.
- ג. בית המשפט רשאי לדון את אורן בהיעדרו, ואף לגזור עליו עונש מאסר.
- ד. בית המשפט רשאי לדון את אורן בהיעדרו, ואף להטיל עליו מאסר במקום קנס.

3. אורי, נאשם בבית משפט השלום בפשע, לא הופיע לאחת משיבות בית המשפט בעניינו, ללא סיבה מוצדקת, ולאחר שהזהר בתחילת המשפט, כי אם יעדר, יוכל הדיון להתקיים שלא בנוכחותו.
האם מוסמך בית המשפט לדון בהיעדרו של אורי?

- א. לא, מכיוון שבית המשפט לא הזהירו בישיבה שלפני הישיבה אליה לא הופיע, אלא רק בתחילת משפטו.
- ב. כן, ובלבד שאורי מיוצג על ידי סניגור בישיבה אליה לא הופיע, ובית המשפט סבור כי לא ייגרם לו עיוות דין.
- ג. לא, מכיוון שאורי לא הודה בכתב בעובדות כתב האישום.
- ד. כן, ובלבד שאורי ביקש שמשפטו יימשך שלא בפניו, ובית המשפט סבור כי לא ייגרם לו עיוות דין.

4. **לגבי אילו מבין הנאשמים הבאים ניתן לגזור את דינם שלא בנוכחותם?**

- א. נאשם בעבירה מסוג פשע, בבית-משפט השלום, אשר מחמת עיסוקיו התיר לו בית-המשפט שלא להיות נוכח במשפטו, הוא מיוצג על-ידי סניגור ובית-המשפט מבקש לגזור עליו מאסר בפועל.
- ב. נאשם בעבירה מסוג עוון, בבית-משפט השלום, אשר הודה בכתב בכל עובדות כתב האישום, ובית-המשפט מבקש לגזור עליו קנס ומאסר חלף קנס תמורתו.
- ג. נאשם בעבירה מסוג פשע, בבית-משפט השלום, אשר מטעמי בריאות התיר לו בית-המשפט שלא להיות נוכח במשפטו, הוא מיוצג על-ידי סניגור ובית-המשפט מבקש לגזור עליו מאסר על תנאי.
- ד. כל החלופות נכונות.

5. נגד רפאל הוגש לבית המשפט השלום כתב אישום בגין עבירה מסוג פשע שעונשה המרבי הוא 7 שנות מאסר. בתום הישיבה הראשונה נדחה המשך הדיון למועד אחר ונקבע לשמיעת עדי המאשימה. בית המשפט הזהיר בהחלטתו, שעותק ממנה נסמך לנאשם, כי יהיה רשאי לדון גם בהיעדר הנאשם אם לא יתייצב לדיון הבא. רפאל לא התייצב לדיון הבא התובע דורש לשמוע את העדים מטעמו, בהיעדר הנאשם.
מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לשמוע את עדויות העדים שהתייצבו בהיעדרו של הנאשם.
- ב. בית המשפט אינו רשאי לדון בהיעדרו של הנאשם מאחר שמדובר בעבירה שהעונש המרבי עליה הוא 7 שנות מאסר.
- ג. בית המשפט רשאי לשמוע את עדויות העדים שהתייצבו בהיעדרו של הנאשם, בתנאי שהנאשם מיוצג על ידי סנגור באותה ישיבה.
- ד. בית המשפט אינו רשאי לשמוע את עדויות התביעה בהיעדרו של הנאשם מאחר שקיימת אפשרות שהתובע יבקש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל אם יורשע.

"מחשבה יוצרת מציאות"

6. ישראל הועמד לדין פלילי בעבירת קבלת דבר במרמה שעונשה 3 שנות מאסר והוא מיוצג על ידי עו"ד אוהד. לדין ההוכחות שנקבע התייצבו כל עדי התביעה שזומנו וכן התייצב עו"ד אוהד, אך ישראל לא התייצב, אף שזומן לדין כדין והוזהר שאם לא יתייצב יישפט היעדרו.
מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לקיים את הדיון בהיעדרו של ישראל, ורשאי להטיל עליו הוצאות בשל אי התייצבותו גם אם הדיון התקיים.
- ב. בית המשפט רשאי לקיים את הדיון בהיעדרו של ישראל, אך אם הדיון התקיים אינו רשאי להטיל עליו הוצאות בשל אי התייצבותו.
- ג. בית המשפט אינו רשאי לקיים את הדיון בהיעדרו של ישראל, אך להטיל עליו הוצאות בשל דחיית הדיון.
- ד. בית המשפט אינו רשאי לקיים את הדיון בהיעדרו של ישראל ואינו רשאי להטיל עליו הוצאות בשל דחיית הדיון.

7. נגד רועי הוגש כתב אישום בגין נהיגה מופרזת. אף שקיבל הזמנה לדין כדין לא התייצב רועי למשפטו במועד שנקבע. בית המשפט לתעבורה, קבע מועד חדש לקיום המשפט, הודיע עליו בכתב, ונתן צו הבאה נגד רועי. ביום המשפט הגיעו שוטרים לביתו של רועי והביאו אותו לדין.
מה הדין?

- א. בית המשפט לא היה מוסמך ליתן צו הבאה נגד רועי, והיה עליו לשפוט בהיעדרו.
- ב. בית המשפט היה מוסמך ליתן צו הבאה נגד רועי אם ראה שיש צורך לכפות את התייצבותו למשפט במועד שנקבע.
- ג. בית המשפט לא היה מוסמך ליתן צו הבאה נגד רועי ללא שהוגשה בקשה לביזיון בית המשפט.
- ד. בית המשפט היה מוסמך ליתן צו הבאה נגד רועי, מאחר שלא היה ניתן להרשיעו שלא נוכחותו.

8. נגד מרשתת מתנהל הליך פלילי בגין עבירת פשע בבית משפט השלום ברחובות. ההליך מצוי בשלב פרשת התביעה ומרשתת התייצבה בעבר לכל הדיונים שהתקיימו במשפט. אתה התייצבת, אך מרשתת לא התייצבה לדין שאמור להתקיים היום.
מה הדין?

- א. לא ניתן לקיים את הדיון בהיעדרה של מרשתת, אלא אם מרשתת ביקשה זאת, ובית המשפט סבור שלא יהיה בכך משום עיוות דין.
- ב. ניתן לקיים את הדיון בהיעדרה של מרשתת, אם בית המשפט הזהירה בדיון הקודם, שניתן יהיה לדון בעניינה שלא בפניה אם לא תתייצב.
- ג. ניתן לקיים את הדיון בהיעדרה של מרשתת, רק אם הודתה בכתב בכל העובדות הנטענות בכתב האישום ולא טענה לקיומן של עובדות נוספות.
- ד. לא ניתן לקיים את הדיון בהיעדרה של מרשתת, שכן מדובר בעבירה מסוג פשע.

9. נגד עומר הוגש כתב אישום בגין פרסום דבר מתוך מטרה להסית לגזענות, עבירה שדינה מאסר חמש שנים. עומר שאינו מיוצג על ידי סגור, הודה בהודיה שבכתב בכל העובדות הנטענות בכתב האישום, ולא טען בה עובדות נוספות שיש בהן לשנות את תוצאות המשפט. עומד הוזמן לתחילת המשפט ולא התייצב.
איזה מהמשפטים הבאים מבטא נכונה את המצב המשפטי?

- א. השופט רשאי להכריע את דינו של עומר אך לא לגזור את דינו בהיעדרו.
- ב. השופט רשאי להכריע את דינו של עומר ואף לגזור את דינו בהיעדרו, אולם לא ניתן לגזור עליו מאסר מבלי שניתנה לו הזדמנות להשמיע טענותיו לעניין העונש.
- ג. השופט אינו רשאי להכריע את דינו של עומר ואינו רשאי לגזור את דינו בהיעדרו.
- ד. השופט רשאי להכריע את דינו של עומר ואף לגזור את דינו בהיעדרו, לרבות עונש מאסר.

"מחשבה יוצרת מציאות"

10. דינה מרצה מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה בגין עבירות נשק. נוסף על עונש המאסר הוטל עליה במסגרת גזר הדין גם תשלום קנס בסך 3,000 ש"ח. במסגרת גזר הדין לא קבע בית המשפט כי אם לא ישלם הקנס תישא דינה במאסר במקומו. הפרקליטות פנתה לבית המשפט שנתן את גזר הדין וביקשה להורות, בצו מיוחד, לאחר שדינה לא שילמה את הקנס, שדינה תישא במאסר במקום הקנס. דינה ביקשה שלא להגיע לדיון בעניין זה בבית המשפט מכיוון שאיננה חשה בטוב והנסיעה לבית המשפט מקשה עליה. היא מבקשת שהדיון יתקיים בנוכחות סגורה.
מה הדין?

- א. בית המשפט איננו רשאי לדון בבקשה להטלת מאסר במקום קנס ולהטיל בצו מיוחד מאסר במקום קנס ללא נוכחותה של דינה.
- ב. בית המשפט רשאי לדון בבקשה להטלת מאסר במקום קנס ולהטיל בצו מיוחד מאסר במקום קנס ללא נוכחותה של דינה ובנוכחות סגורה, רק אם בהזמנה למשפט או לדיון צוין כי אפשר להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא יתייצב.
- ג. בית המשפט איננו רשאי לדון בבקשה להטלת מאסר במקום קנס ולהטיל בצו מיוחד מאסר במקום קנס ללא נוכחותה של דינה, גם אם בהזמנה למשפט או לדיון צוין כי אפשר להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא יתייצב.
- ד. בית המשפט רשאי לדון בבקשה להטלת מאסר במקום קנס ולהטיל בצו מיוחד מאסר במקום קנס ללא נוכחותה של דינה ובנוכחות סגורה, גם אם בהזמנה למשפט או לדיון למתן הצו לא צוין כי אפשר להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא יתייצב.

11. בדעת בית המשפט להטיל על שירה צו מאסר במקום קנס, אך היא לא נוכחת בדיון.
מה הדין?

- א. לא יינתן הצו אלא בנוכחות סגורה, או אם בתחילת המשפט צוין כי אפשר להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא הוזמן.
- ב. לא יינתן הצו אלא בנוכחותה או בנוכחות סגורה, או אם נתנה לה הזמנת התייצבות ובה תאריך המשפט.
- ג. לא יינתן הצו אלא בנוכחותה או אם סגורה צוין בפניה כי אפשר להטיל על אי-התייצבות מאסר במקום קנס.
- ד. לא יינתן הצו אלא בנוכחותה או בנוכחות סגורה, או אם בהזמנת למשפט צוין כי אפשר להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא יתייצב.

"מחשבה יוצרת מציאות"